

ماجرای خواستگاری امام علی (ع) از حضرت زهرا (س)

در تاریخ ازدواج علی (ع) و حضرت زهرا (س) اختلاف است و کسی که قدیمی‌ترین تاریخ را نقل کرده، یعقوبی می‌باشد که نوشته است:

در تاریخ ازدواج علی (ع) و حضرت زهرا (س) اختلاف است و کسی که قدیمی‌ترین تاریخ را نقل کرده، یعقوبی می‌باشد؛ و نوشته است: رسول الله دو ماه پس از ورود به مدینه حضرت زهرا (س) را به تزویج حضرت علی (ع) در آورد؛ این در حالی بود که گروهی از مهاجرین وی را از رسول الله (ص) خواستگاری کرده بودند و هنگامی که رسول خدا (ص) وی را به حضرت علی (ع) تزویج کرد، گله کردند و آن حضرت فرمودند: لا اقول فاطمه (س) را به علی (ع) تزویج نکردم، بلکه خدا او را به علی تزویج کرد.

چرا ازدواج علی (ع) و فاطمه (س) پیوند آسمانی است؟
از ابتدای خلقت علی (ع) و فاطمه (س) برای هم آفریده شدند

به گزارش ایسنا، در روز اول آخرین ماه قمری حضرت علی بن ابی‌طالب علیه السلام، پیشوای پارسایان با حضرت فاطمه بنت محمد (ص)، برترین بانوی جهان پیمان عشق بست و خدا، والاترین فرستاده خویش را بر این پیمان گواه گرفت. برکت این ازدواج، عمری به گستردگی آفتاب دارد؛ هم چنان که یاد و نام آن در تاریخ برای همیشه ماندگار شد که امروز نیز جهان از پرتو انوار رحمت و عنایت تنها باقیمانده از دامان حضرت زهرا (س) زندگی می‌کنند.

کمالات بی شمار برترین بانو

فاطمه علیها السلام به ۹ سالگی رسیده بود. رشد جسمانی مناسب آن حضرت و رشد و کمال عقلی بانوی فضیلت‌ها، سبب شده بود که با وجود کمی سن، گوی سبقت از همه برآید و یکه تاز میدان فضیلت‌ها گردد. ایمان والا، پارسایی بی نظیر، آگاهی، ذهن سرشار و هوش فراوان و نیز بهره مندی از زیبایی، وی را از همه دختران دیگر ممتاز ساخته بود. توجه و مهرورزی بی پایان رسول خدا (ص) نیز بر امتیازات ایشان افزوده بود. کمالات بی شمار فاطمه علیها السلام، دختر محمد (ص) آخرین فرستاده خدا باعث شد تا سرشناسان شهر، به رسم دیرین عرب او را از پیامبر خواستگاری کنند.

علی (ع) خواستگار دختر رسول خدا (ص) در خانه پیامبر (ص)

هنگامی که حضرت علی علیه السلام برای خواستگاری فاطمه علیها السلام رفت، پیامبر (ص) در خانه ام سلمه بود. علی علیه السلام در زد. ام سلمه پرسید: کیست؟ قبل از پاسخ خواستگار، پیامبر (ص) دستور داد: در را باز کن و بگو داخل شود. کسی پشت در است که محبوب خدا و رسول است. علی علیه السلام وارد شد، سلام کرد و در حضور رسول خدا صلی الله علیه و آله نشست. چشمان خود را بر زمین دوخت. شرم از پیامبر صلی الله علیه و آله مانع گفتن خواسته‌اش می‌شد. پیامبر صلی الله علیه و آله که خود علی علیه السلام را بزرگ کرده و از روحيات او باخبر است، سکوت را شکست و فرمود: ای منم برای حاجتی اینجا آمده‌ای. خواسته‌ات را بر زبان آور و آنچه در دل داری بازگو که خواسته‌ات پیش من پذیرفته است.

جریان خواستگاری چگونه اتفاق افتاد؟

علی علیه السلام که برای خواستگاری دختر پیامبر (ص) به خانه ایشان رفته بود، با سخنانی شیرین خواسته‌اش را چنین بازگو کرد: پدر و مادرم فدای شما، وقتی خردسال بودم مرا از عمویان ابوطالب و فاطمه بنت اسد گرفتید. با غذای خود و به اخلاق و منش خود بزرگم کردید. نیکی و دل سوزی شما درباره من از پدر و مادرم بیشتر و بهتر بود. تربیت و هدایتم به دست شما بوده و شما ای رسول خدا به خدا سوگند ذخیره دنیا و آخرتم می‌باشید. ای رسول خدا! اکنون که بزرگ شده‌ام، دوست دارم خانه و همسری داشته باشم تا در سایه انس با او، آرامش یابم. آمده‌ام تا دخترتان فاطمه را از شما خواستگاری کنم. آیا مرا می‌پذیرید؟ چهره پیامبر چون گل شکفته شد. گویا انتظار این لحظه را می‌کشید. خوشحال شد، ولی جواب قطعی را برعهده فاطمه علیها السلام گذاشت. پیامبر ماجرای خواستگاری پسر عموی خویش، علی را برای دخترش بازگو کرد و فرمود:

«دختر عزیزم! تو علی را خوب می‌شناسی و به سابقه ایمان و خویشاوندی و فضیلت و پارسایی او آگاهی داری. من همیشه آرزو داشتم تو را خوشیخت کنم و به عقد کسی درآورم که بهترین مرد روی زمین است. آیا راضی هستی همسر علی باشی؟» فضای اتاق لحظاتی غرق در سکوت بود؛ سکوت از سر حیا. فاطمه ساکت ماند و چیزی نگفت. نغمه تکبیر پیامبر(ص) بلند شد: «اللّٰه اکبر! فاطمه راضی است. سکوت او نشانه رضایت اوست». واکنش فاطمه علیهاالسلام در برابر خواستگاران قبلی، برگرداندن چهره و اظهار ناراحتی بود، اما این بار با سکوت خود صد سخن گفت و روی خود را هم بر نگرداند. آن حضرت نزد علی(ع) که در انتظار پاسخ بود برگشت و رضایت فاطمه(س) را خبر داد.

مراسم ساده اما زیبای خطبه عقد

برای اجرای خطبه عقد، علی علیه السلام به دستور پیامبر به مسجد رفت. همچنین پیامبر(ص) به بلال دستور داد که مهاجر و انصار را در مسجد گرد آورد. پس از مدت کوتاهی همگی در مسجد جمع شدند. پیامبر بر منبر مسجد نشست و در حضور شاهدان، خطبه عقد برترین بانوی اسلام را در مسجد مدینه جاری فرمود. سپس برای عروس و داماد دست به دعا برداشت و فرمود: خداوند برای شما مبارک گرداند و اجتماعتان را پاینده بدارد.

مهریه زهرا(س) الگویی برای پیوندهای امروزی

پیامبر گرامی اسلام (ص) ازدواج دخترش را به ساده‌ترین و راحت‌ترین شیوه انجام داد تا برای همه جوانانی که در آستانه زندگی مشترک هستند، سرمشق نیکویی باقی بماند. مهریه ۵۰۰ درهمی برای فاطمه علیهاالسلام مهتر زنان نیز، به همین هدف صورت گرفت. در روایات، افزون بر این مهریه که جنبه مادی و مالی دارد، مهریه‌های معنوی دیگری نیز برای آن بانوی بزرگ گفته شده است. در روایتی می‌خوانیم که حضرت زهرا علیهاالسلام از پدر تقاضا کرد که آن حضرت از خدا بخواهند تا مهریه‌اش را شفاعت از مسلمانان گناهکار قرار دهد. این خواسته حضرت مستجاب شد و فاطمه علیهاالسلام شفیع و واسطه بخشش گناهکاران قرار گرفت.

درس‌هایی از ازدواج حضرت زهرا (س) و حضرت علی (ع) برای خانواده‌ها

نگاهی به نحوه آشنایی، خواستگاری، ازدواج، مهریه و مراسمات مربوط به پیوند انسان‌ها، برای بزرگ و معصوم بسیار مهمتر از خود آن اتفاق است. یکی از این پیوندها، ازدواج حضرت زهرا(س) و حضرت علی(ع) به عنوان برترین بانوان و مردان عالم هستند و یادآوری این مناسبت در هر سال در واقع تذکر و یادآوری الگوها و معیارهایی است که در زندگی آنان برای ما به ویژه برای نسل جوان است.

در جریان ازدواج آن دو بزرگوار که به فرموده حضرت رسول(ص) خداوند فاطمه را به ازدواج علی (ع) در آورد نکات بسیار مهم آموزشی و الگویی وجود دارد که از آن جمله می‌توان به؛ کفو و همنا بودن، خواستگاری بدون واسطه، قناعت، دوری از اشرافی‌گری و تجملات، سخت نگرفتن بر همدیگر، ملاک قراردادن معیارها و خصوصیات معنوی و دینی و اخلاقی، مهریه پایین، بنا کردن زندگی بر پایه محبت و عشق واقعی از روی شناخت، حجب و حیا و... اشاره کرد. به این خاطر است که یک پیوند با این ویژگی‌ها پیوند آسمانی لقب می‌گیرد که رضایت خدا و رسول خدا(ص) در آن وجود دارد.

برخی منابع:

- زندگانی فاطمه زهرا علیهاالسلام تألیف محمد قاسم زنجانی؛ پور با مقدمه آیت‌الله مرعشی نجفی ص ۴۷.
- زندگانی حضرت فاطمه علیهماالسلام و دختران آن‌ها؛ حضرت مولف سیدهاشم رسولی محلاتی ص ۵۶؛ زنجانی.
- یوسفی غروی، محمد هادی؛ تاریخ تحقیقی اسلام، ج ۲، ص ۲۵۰.